

—
ΜΕΡΟΣ

Κλινική ανατομική

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Πύελος: οστά,
αρθρώσεις
και σύνδεσμοι

Dante Pascali

ΟΣΤΑ ΤΗΣ ΠΥΓΕΛΟΥ

Η πύελος είναι η οστέινη λεκάνη στην οποία τελειώνει ο κορμός και μέσω της οποίας το βάρος του σώματος μεταφέρεται στα κάτω άκρα. Στις γυναίκες είναι κατάλληλα προσαρμοσμένη για την τεκνοποίηση. Η πύελος αποτελείται από τέσσερα οστά: τα δύο ανώνυμα, το ιερό και τον κόκκυγα. Αυτά ενώνονται με τέσσερις αρθρώσεις.

Ανώνυμα οστά

Τα ανώνυμα οστά είναι τοποθετημένα πλαγίως και προσθίως. Καθένα σχηματίζεται από τη συνένωση τριών οστών –του λαγόνιου, του ισχιακού και του ηβικού– γύρω από την κοτύλη.

Λαγόνιο οστό

Το λαγόνιο είναι το ανώτερο οστό: Διαθέτει ένα σώμα (που συμφύεται με το σώμα του ισχιακού οστού) και μία πτέρυγα. Σημεία άξια προσοχής που αφορούν στο λαγόνιο οστό είναι, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. Η πρόσθια άνω λαγόνια άκανθα παρέχει πρόσφυση στον βουβωνικό σύνδεσμο
2. Η οπίσθια άνω λαγόνια άκανθα αντιστοιχεί στο επίπεδο του δεύτερου ιερού σπονδύλου. Η παρουσία της υποσημαίνεται από ένα βοθρίο στο υπερκείμενο δέρμα
3. Η λαγόνια ακρολοφία εκτείνεται από την πρόσθια άνω λαγόνια άκανθα μέχρι την οπίσθια άνω λαγόνια άκανθα

Ισχιακό οστό

Το ισχιακό οστό αποτελείται από ένα σώμα στο οποίο ενώνονται ο άνω και ο κάτω κλάδος.

1. Το σώμα σχηματίζει μέρος της κοτύλης
2. Ο άνω κλάδος βρίσκεται οπισθίως και κάτω ως προς το σώμα
3. Ο κάτω κλάδος συνενώνεται με τον κάτω κλάδο του ηβικού οστού
4. Η ισχιακή άκανθα διαχωρίζει τη μείζονα από την ελάσσονα ισχιακή εντομή. Πρόκειται για ένα σημαντικό ορόσημο. Σε αυτήν προσφύεται τμήμα του ανελκτήρα μυός του πρωκτού
5. Το ισχιακό κύρτωμα αποτελεί την κατώτερη μοίρα του ισχιακού οστού και είναι το οστό επί του οποίου ο άνθρωπος κάθεται

Ηβικό οστό

Το ηβικό οστό αποτελείται από το σώμα και δύο πτέρυγες

1. Το σώμα διαθέτει μια τραχιά επιφάνεια στην έσω πλευρά του. Αυτή συνδέεται με την αντίστοιχη περιοχή του αντίθετου ηβικού οστού προκειμένου να σχηματιστεί η ηβική σύμφυση. Στην πυελική πλευρά του ηβικού οστού προσφύονται οι ανελκτήρες μύες του πρωκτού

2. Η ηβική ακρολοφία αποτελεί το άνω όριο του σώματος
3. Το ηβικό φύμα, ή ηβική άκανθα, αποτελεί το πλάγιο άκρο της ηβικής ακρολοφίας. Εδώ προσφύνονται ο βουβωνικός σύνδεσμος και ο συνδεδεμένος τένοντας
4. Ο άνω κλάδος συναντά το σώμα του ηβικού οστού στην ηβική άκανθα και το σώμα του λαγόνιου οστού στη λαγονοκτενιαία γραμμή, όπου σχηματίζει μέρος της κοτύλης
5. Ο κάτω κλάδος συνενώνεται με τον κάτω κλάδο του ισχιακού οστού

Ορόσημα που μπορούν να αναγνωριστούν:

1. Η λαγονοκτενιαία γραμμή εκτείνεται από το ηβικό φύμα προς τα πίσω μέχρι την ιερολαγόνια άρθρωση. Αποτελεί το μεγαλύτερο τμήμα του χείλους της εισόδου της πυέλου
2. Η μείζων ισχιακή εντομή ορίζεται από την οπίσθια κάτω λαγόνια άκανθα προς τα άνω και την ισχιακή άκανθα προς τα κάτω
3. Η ελάσσων ισχιακή εντομή ορίζεται από την ισχιακή άκανθα προς τα άνω και το ισχιακό κύρτωμα προς τα κάτω
4. Το θυροειδές τρίμα αφορίζεται από την κοτύλη, τον ισχιακό κλάδο και τον ηβικό κλάδο

Ιερό οστό

Το ιερό οστό είναι ένα οστό τριγωνικού σχήματος με τη βάση προς τα άνω και την κορυφή προς τα κάτω. Αποτελείται από πέντε σπονδύλους που έχουν συνενωθεί, ενώ σπανίως αυτοί μπορεί να είναι τέσσερις ή έξι. Το ιερό οστό κείται μεταξύ των ανώνυμων οστών και προσφύεται σε αυτά μέσω των ιερολαγόνιων αρθρώσεων.

Η άνω επιφάνεια του πρώτου ιερού σπονδύλου αρθρώνεται με την κάτω επιφάνεια του πέμπτου οσφυϊκού σπονδύλου. Η πρόσθια (πυελική) επιφάνεια του ιερού οστού είναι κοίλη και η οπίσθια επιφάνεια κυρτή.

Το ακρωτήριο των μαιευτήρων είναι το πρόσθιο άνω άκρο του πρώτου ιερού σπονδύλου. Προβάλλει ελαφρώς εντός της κοιλότητας της πυέλου, μειώνοντας την προσθιοπίσθια διάμετρο της εισόδου.

Κόκκυγας

Ο κόκκυγας (ουραίο οστό) αποτελείται από τέσσερις υποτυπώδεις σπονδύλους. Η άνω επιφάνεια του πρώτου κοκκυγικού σπονδύλου αρθρώνεται με την κάτω επιφάνεια του πέμπτου ιερού σπονδύλου για να σχηματίσει την ιεροκοκκυγική άρθρωση. Σε σπάνιες περιπτώσεις, μεταξύ του ιερού και του κόκκυγα υφίσταται συγχώνευση, με αποτέλεσμα περιορισμό της κινητικότητας.

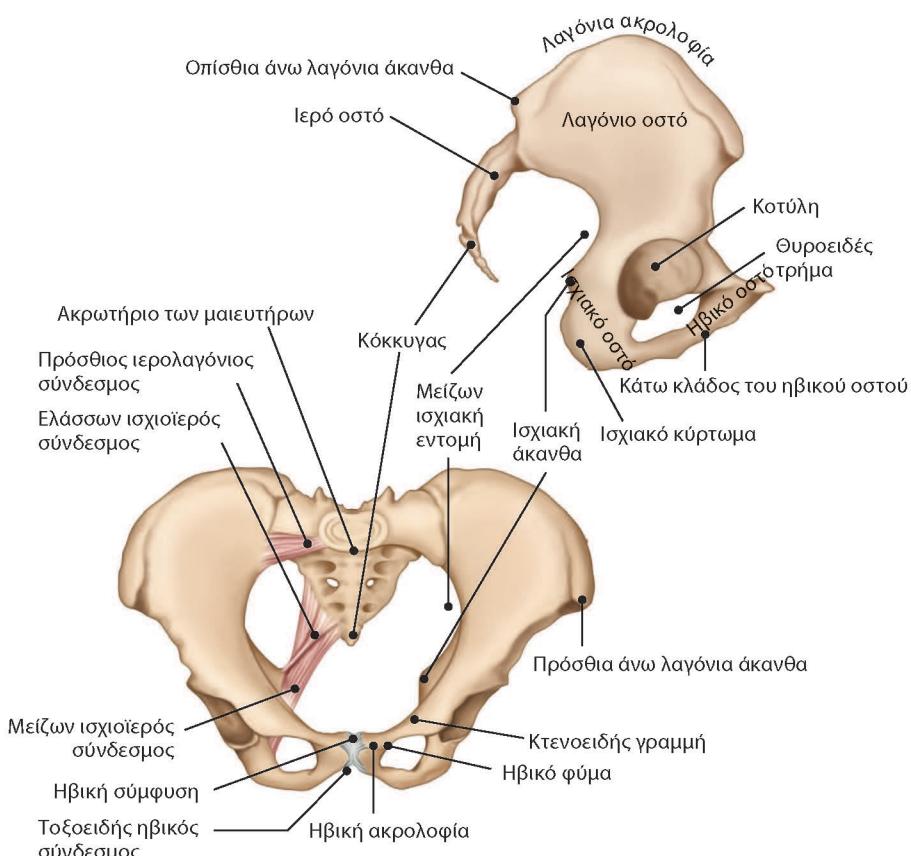
Ο κοκκυγικός μυς, οι ανελκτήρες μύες του πρωκτού και ο έξω σφιγκτήρας του πρωκτού προσφύνονται στην άνω πλευρά του κόκκυγα. Αυτοί οι μύες είναι σημαντικοί για τη λειτουργία του πυελικού εδάφους.

ΑΡΘΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΥΕΛΟΥ

Το ιερό οστό, ο κόκκυγας και τα δύο ανώνυμα οστά συνδέονται με τέσσερις αρθρώσεις: την ηβική σύμφυση, την ιεροκοκκυγική και τις δύο ιερολαγόνιες συγχονδρώσεις (Εικόνα 1-1).

Ιερολαγόνια άρθρωση

Η ιερολαγόνια άρθρωση κείται μεταξύ των αρθρικών επιφανειών του ιερού και του λαγόνιου οστού. Το βάρος του σώματος μεταφέρεται μέσω αυτής στην πύελο και στη συνέχεια στα κάτω άκρα. Πρόκειται για μια διάρθρωση που επιτρέπει μια μικρού βαθμού κινητικότητα. Ο ινώδης θύλακος είναι ασθενής και η σταθερότητα εξασφαλίζεται από τους μυς γύρω από την άρθρωση, καθώς και από τέσσερις κύριους και δύο επικουρικούς συνδέσμους.

ΕΙΚΟΝΑ 1-1. Οστά και αρθρώσεις της πυέλου.